

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data			2015/16	
Subject (*)	Tutoría, mentoría e coaching		Code	652511216
Study programme	Mestrado Universitario en Psicopedagogía			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Optativa	4.5
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Filosofía e Métodos de Investigación en Educación			
Coordinador	Espiñeira Bellon, Eva Maria	E-mail	eva.espineira@udc.es	
Lecturers	Espiñeira Bellon, Eva Maria	E-mail	eva.espineira@udc.es	
Web				
General description	A través desta materia poderanse ampliar coñecementos e incorporar ferramentas para mellorar habilidades e recursos en tutoría, mentoría e coaching: A nivel educativo, a función titorial forma parte da tarefa dos/das docentes. Polo xeral, a tutoría abarca todas as experiencias que permiten acadar unha educación integral, fomentando actitudes e valores positivos no alumnado. Algúns dos seus obxectivos son a solución dos problemas escolares e a mellora da convivencia social. Así mesmo a tutoría é tamén moi útil para conseguir que os/las estudantes plantexen problemas que poden ter en determinadas materias, non xa só polas súas cuestións persoais en materia de aprendizaxe senón tamén polo tipo de clase que imparte un/unha profesor/a en cuestión. O mentoring é un proceso de desenvolvemento que facilita a transición das persoas nas organizacións grazas ao acompañamento de alguén que ten máis experiencia. Este materia posibilita o deseño e a implantación de programas de mentoring en calquera tipo de organización e está dirixida ás persoas que vaian exercer o rol de coordinadoras de plans de mentoring, a profesionais de Recursos Humanos que teñan que tomar a decisión de implementarlo nas súas organizacións e a aqueles/as que vaian asumir o papel de supervisores de mentores. Trataranse os conceptos básicos do coaching, a metodoloxía que se debe empregar nun proceso de coaching e ferramentas e recursos necesarios para entrenar as competencias máis recorrentes, indicadas para aquelas persoas que desexen ou teñan a necesidade de entrenar e desenvolver a outras. O coaching persoal e profesional está tendo moita demanda nos últimos anos.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Planificar programas, proxectos e servizos de intervención para a mellora dos membros da comunidade educativa, aplicables a diferentes contextos e grupo destinatario.
A8	Deseñar, implementar e avaliar prácticas educativas, programas e servizos que dean resposta ás necesidades das persoas, organizacións e colectivos específicos, promovendo a presenza, participación e éxito de todo o alumnado en contornos educativos e sociolaborais.
A14	Coñecer as necesidades formativas básicas nos diferentes contextos escolares e sociolaborais, poñendo especial atención naquelas competencias que favorezan o traballo en contornos multiculturais
B1	Capacidade de creatividade e innovación
B2	Aprender a aprender
B7	Traballar de forma colaborativa
B8	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B13	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.

C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
----	---

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences	
- Saber definir os conceptos de tutoría, mentoría e coaching.		BC2 BC13	
- Relacionar a actual praxis da tutoría coas novas tendencias de acción tutorial.		BC2 BC13	
- Coñecer as competencias a desenvolver no novo perfil profesional.		BC2 BC8 BC13	
- Saber planificar unha acción de tutoría en diferentes contextos: escolar, socio-laboral.		AJ1 AJ8 AJ14	BC1 BC7 CC5

Contents	
Topic	Sub-topic
Novos escenarios e perspectivas da acción orientadora.	Escenarios. Perspectivas.
Concepto de tutoría, mentoría e coaching.	Tutoría. Mentoría. Coaching.
Funcións e competencias orientadoras e tutoriais no marco educativo e socio-laboral.	Funcións e competencias orientadoras e tutoriais no marco educativo. Funcións e competencias orientadoras e tutoriais no marco socio-laboral.
O perfil do novo profesional. Competencias a desenvolver.	Perfís. Competencias.
O desenvolvemento das competencias socio-emocionais como estratexia de cambio.	Competencias socio-emocionais.
Análise de programas e planificación de propostas de actuación.	Análise de programas. Planificación de propostas.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Collaborative learning	B2 B7 B8 B13	8	0	8
Guest lecture / keynote speech	A14 C5	13.5	0	13.5
Oral presentation	B1 B2 B13	4	0	4
Supervised projects	A1 A8 B7 B13	0	31	31
Student portfolio	A1 A8 A14 B1 B2 B13	0	50	50
Introductory activities	B2 B13	4	0	4
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description

Collaborative learning	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Oral presentation	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Supervised projects	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-tutor.
Student portfolio	É unha carpeta ou archivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que lle permite visualizar o progreso do alumno. O portafolios ou carpeta inclúe todo o que fai o alumno, como: apuntes ou notas de clases, traballos de investigación, guías de traballo e o seu desenvolvemento, comentarios de notas, resumes, probas escritas, autoavaliacións, tarefas desenvolvidas, comentarios de progreso do alumno realizado polo profesor, etc.
Introductory activities	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativos, que partan dos saberes previos do alumnado.

Personalized attention

Methodologies	Description
Supervised projects Student portfolio	Deberán realizarse dúas tutorías personalizadas ao longo do cuadrimestre co obxectivo de revisar o desenvolvemento do portafolio e dos traballos tutelados do/a alumno/a.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Oral presentation	B1 B2 B13	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.	10
Supervised projects	A1 A8 B7 B13	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-tutor.	30

Student portfolio	A1 A8 A14 B1 B2 B13	É unha carpeta ou arquivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que lle permite visualizar o progreso do alumno. O portafolios ou carpeta inclúe todo o que fai o alumno, como: apuntes ou notas de clases, traballos de investigación, guías de traballo e o seu desenvolvemento, comentarios de notas, resumes, probas escritas, autoavaliacións, tarefas desenvolvidas, comentarios de progreso do alumno realizado polo profesor, etc.	60
-------------------	---------------------	---	----

Assessment comments

Sources of information

Basic	- Álvarez, R.J. (2014). Acción tutorial y orientación: aceptación, compromiso, valores: una propuesta de estilo para la intervención de tutores y orientadores. Bilbao: Desclee de Brouwer - Bayón Mariné, F. y Ferrucci, C. (2012). 50 historias de coaching: mitos, fábulas, metáforas y relatos. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, - Bilbao Herrán, M. (2010). Recursos para tutoría. Barcelona: Horsori - Bisquerra Alzina, R. (2012). Orientación, tutoría y educación emocional. Madrid: Síntesis - Bou Pérez, J.F. (2013). Coaching educativo. Madrid: LID - Cajina, G. (2010). Coaching para emprender : cambia tu rumbo, despide a tu jefe. Madrid: Díaz de Santos - Castillo Arredondo, S. (2009). Tutoría en la enseñanza : la universidad y la empresa: formación y práctica. Madrid: UNED: Pearson - Cubeiro, J.C. (2011). Por qué necesitas un coach : verdades y mentiras del mundo del coaching. Barcelona: Alienta - Cutillas Sánchez, V., Morató Ascó, J. y Rizo Soler, M. (2010). Tutoría: escenario para la convivencia: sesiones para tutoría en educación secundaria. Málaga: Aljibe - Equipo Alejandría del Club de Coaching Fundesem (2012). Coaching en acción: la caja de herramientas del coach. Madrid: Wolters Kluwer España - Fiol, A. y Obiols, M. (2013). Coaching para todos : herramientas para el cambio personal y profesional. Barcelona: Plataforma - Galán, F.J. (2011). Coaching inteligente: método A.C.C.I.O.N. Madrid: ESIC - Giner, A. y Puigardeu, O. (2008). La tutoría y el tutor : estrategias para su práctica. Barcelona: Horsori - Lara Ramos, A. (2008). La función tutorial: un reto en la educación de hoy. Granada: Grupo Editorial Universitario, - Launer, V. (2011). Coaching: un camino hacia nuestros éxitos. Madrid: Pirámide - López Pérez, C. y Valls Ballesteros, C. (2013). Coaching educativo: las emociones, al servicio del aprendizaje. Madrid: SM - Mañú Noain, J.M. (2007 (2.ª ed.)). Manual de tutorías. Madrid: Narcea - Martín, X. (2008 (2.ª ed.)). Tutoría: técnicas, recursos y actividades. Madrid: Alianza - Monge Crespo, M.C. (2010 (2.ª ed.)). Tutoría y orientación educativa : nuevas competencias. Las Rozas: Wolters Kluwer Educación - Neenan, M. y Dryden, W. (2011). Coaching para vivir : aprende a organizarte y a ser más asertivo. Barcelona: Paidós - Pantoja Vallejo, A. (2013). La acción tutorial en la escuela. Madrid: Síntesis - Sebastián Franco, G. (2011). ¿Qué es y qué no es un coach?. Madrid: Pirámide - Soler Anglés, M.R. (2003). Mentoring estrategia de desarrollo de recursos humanos. Barcelona: Gestión 2000 - Valderrama, B. (2009). Desarrollo de competencias de mentoring y coaching. Madrid: FT Prentice Hall - Villa Casal, J.P. y Caperán Vega, J.A. (2010). Manual de coaching : (guía práctica) : coaching ejecutivo, cómo se hace, herramientas de evaluación y desarrollo, ejercicios prácticos. Barcelona: Profit - Whitmore, J. (2011). Coaching : el método para mejorar el rendimiento de las personas : los principios y la práctica del coaching y del liderazgo. Madrid: Paidós - (2005). Coaching y mentoring como desarrollar el talento de alto nivel y conseguir mejores resultados. Bilbao: Deusto
-------	--

Complementary	- Almacellas Bernadó, M.A. (2009). El camino hacia la madurez personal : Plan de acción tutorial para la educación secundaria obligatoria y bachillerato. Bilbao: Desclée de Brouwer, - Alonso García, M.A., Calles Doñate, A.M. y Sánchez Ávila, C. (2012). Diseño y desarrollo de programas de mentoring en organizaciones . Madrid: Síntesis - Angulo Vargas, A. (2009 (2.ª ed.)). La tutoría en la educación primaria : manual de ayuda. Navarra: Wolters Kluwer España - García Labiano, J.M. (2011 (2.ª ed.)). Programa de acción tutorial para la Educación Secundaria Obligatoria. Las Rozas: Wolters Kluwer Educación - Martín Jorge, M.L. (2009). Plan de orientación y acción tutorial para la enseñanza secundaria . Málaga: SPICUM - Wisker, G. (2012). Trabajando individualmente con cada estudiante: tutoría personalizada, coaching, mentoría y supervisión en educación superior. Madrid: Narcea
----------------------	--

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.